

ข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

ต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.)

โชคสุข กรกิตติชัย

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

ภายหลังสภาพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) มีมติไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2558 มีผลให้สมาชิก สปช. และคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญต้องสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ลง และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2558 โดยมาตรา 8 ให้เพิ่มมาตรา 39/1 ซึ่งได้กำหนดให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินยี่สิบคน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ สปช. และคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง เพื่อทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ต่อมาเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2558 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. ได้เข้าร่วมประชุม คสช. เพื่อพิจารณาคัดสรรคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) จำนวน 21 คน โดยนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ได้เปิดเผยภายหลังการประชุมว่า คสช. มีมติเอกฉันท์เลือก นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) พร้อมรายชื่อสมาชิก กรธ. อีก 20 คน หลังจากนั้นทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ได้มีการนัดประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เพื่อวางกรอบในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

1. พิจารณาข้อเสนอเกี่ยวกับสิทธิทางการเมืองในการลงสมัครรับเลือกตั้ง เช่น การกำหนดลักษณะต้องห้ามในการลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเป็นกลไกป้องกันและตรวจสอบผู้ทุจริต หรือประพฤติมิชอบ เข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง

2. พิจารณาข้อเสนอเกี่ยวกับการสร้างกลไกต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น ระบบการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการเพื่อป้องกันการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง หรือตรวจสอบแหล่งรายได้และเงินบริจาคของพรรคการเมือง เพื่อให้กลไกมีประสิทธิภาพที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและพรรคการเมือง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระ ปราศจากการครอบงำ

3. พิจารณาข้อเสนอเกี่ยวกับการกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ปลูกฝังเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน โดยเฉพาะการสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม ที่มีขั้นตอนไม่ซับซ้อนและทุกคนเข้าใจได้

นอกจากนี้ ที่ประชุมให้เชิญหน่วยงานเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริตมาให้ข้อมูลอีกด้วย

ในวันที่ 14 ตุลาคม 2558 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) โดยมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ได้เชิญคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยมีนายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธาน ป.ป.ช. นายประสพ พงษ์ศิริวาทย์ นายวิชา มหาคุณ นายภักดี โพธิศิริ กรรมการ ป.ป.ช. และนายสรรเสริญ พลเจียก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าร่วมชี้แจงเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคของการทำงาน

ที่ผ่านมาและในปัจจุบันว่า ประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และยังขาดเครื่องมืออะไร เพื่อให้งานบรรลุผล เพื่อที่ กรธ. จะได้หาแนวทางบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ หรือกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ต่อไป

สำหรับข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กล่าวว่า การต่อต้านการทุจริตเป็นเรื่องระดับสากล ให้มีการบูรณาการตามอนุสัญญาประชาคม 2503 และกำหนดหลักปฏิบัติไว้รัฐธรรมนูญ เรื่องอำนาจหน้าที่ที่ต้องการให้คงอำนาจตามรัฐธรรมนูญ 2550 ว่าด้วยเรื่องของ ป.ป.ช. อาทิ การไต่สวน การถอดถอน การไต่สวนการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน ข้อเสนอการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ต้องการให้การไต่สวนคดีทุจริต ควรเพิ่มคำว่า “ให้มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานด้านการตรวจสอบที่เป็นองค์กรอิสระ” อาทิ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ผู้ตรวจการแผ่นดิน อัยการสูงสุดและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขอให้มีการบูรณาการส่งข้อมูลร่วมกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ และต้องมีการกำหนดกรอบเวลาร่วมกันให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน โดยบูรณาการทำงานร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้งหมด เพื่อให้คดีเหล่านี้ลดลงรวมทั้งต้องกำหนดกรอบเวลาเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว โดยให้ ป.ป.ช. มีอำนาจในการส่งคดีให้พนักงานสอบสวน โดยให้ใส่ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ส่วนเรื่องการตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เพิ่มกลไกการตรวจสอบไปยังเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินให้ต้นสังกัด ส่วนระยะเวลาในการยื่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงตำแหน่งต่าง ๆ มาจากการเลือกของประชาชน อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ต้องเปิดเผยรายการแสดงบัญชีทรัพย์สินต่อสาธารณชน นอกจากนี้ต้องการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและให้ประชาชนมีส่วนร่วม หาก ป.ป.ช. ศึกษานโยบายรัฐแล้วพบว่ามีความเสียหายไม่คุ้มค่า รัฐบาลต้องมีมาตรการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากไม่มีนโยบายดังกล่าวองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอนุมัติงบประมาณไม่ควรอนุมัติ และหาก ป.ป.ช. เตือนแล้วยังไม่ปฏิบัติตาม ก็ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานประมาณ ไม่ต้องอนุมัติวงเงินให้ไปดำเนินนโยบายดังกล่าว และเสนอว่า ในโครงการประชานิยมจำเป็นจะต้องมี “หลักประกันความเสี่ยง”

นายวิชา มหาคุณ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้กล่าวว่า เสนอให้ ป.ป.ช. และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถตรวจสอบ “นโยบายโครงการประชานิยม” ในช่วงการหาเสียงของพรรคการเมือง เพื่อประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตไม่ให้เหมือนโครงการรับจำนำข้าวที่รัฐบาลอ้างว่าเป็นนโยบายและไม่มีหน่วยงานไหนเข้าไปยับยั้งได้ กระทั่งเกิดความเสียหายอย่างที่เห็นอยู่ในขณะนี้ ดังนั้น มาตรการใหม่นี้ หาก ป.ป.ช. และ กกต. เตือนไปแล้ว และหน่วยงานนั้นไม่ปฏิบัติตาม ก็จะมีสภาพถูกขี้นมูลความผิดดังเช่นในคดีรับจำนำข้าว การคุมเข้มท้องถิ่นสกัดการฮั้ว ปัญหาการทุจริตที่พบเพิ่มขึ้นทุกปี ล้ำสุดกว่าร้อยละ 60 คือ การทุจริตในระดับท้องถิ่นที่รุนแรงมากจากการจัดซื้อจัดจ้างและการฮั้ว เพราะจับตรงไหนก็ทุจริต จึงอยากให้ “หมวดท้องถิ่น” โดยเฉพาะเรื่องความ

โปร่งใส ตั้งแต่มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด (ปปจ.) ครบ 76 จังหวัด จาก การตรวจสอบเชิงลึกไปตรงไหนพบแต่การทุจริต ส่วนใหญ่ที่พบจะเกี่ยวข้องกับการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นจะต้องส่งบัญชีทรัพย์สินเพื่อให้มีการตรวจสอบ รวมทั้งผู้ที่ถูกถอดถอนหรือคนที่มีคดี เกี่ยวกับการทุจริต ก็ไม่ควรเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ๆ ได้อีกต่อไป การทุจริตวันนี้เป็นการทุจริต เจริญนโยบาย จะพบว่าคดีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตัดสิน ล้วนแต่เป็นคดี เจริญนโยบายทั้งสิ้น เช่น โครงการทุจริตคลองด่าน โครงการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร (กทม.) โครงการทุจริตยา โครงการจำหน่ายข้าว ซึ่งกรณีแบบนี้จะไม่เกิดขึ้น ถ้าเรามีกลไกตรวจสอบหรือสกัดตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่ง ป.ป.ช. และ กกต. ต้องร่วมมือตรวจสอบตั้งแต่ต้น หากพบว่าจะเป็นเรื่องที่ส่อการทุจริตเชิงนโยบายที่มีการ ใช้เงินจำนวนมากศาล มีความคุ้มค่าต่อเศรษฐกิจและกระทบต่อประชาชนโดยรวมหรือไม่

จากการนำเสนอของ ป.ป.ช. ทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ไม่เห็นด้วยกับการตรวจสอบ บัญชีทรัพย์สินนักการเมืองแบบที่ผ่านมา เพราะการถ่ายทรัพย์สินในเครือญาติเป็นเรื่องกระทำได้ ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) จึงได้เสนอให้ใช้มาตรการทางภาษี ตรวจสอบภาษีย้อนหลัง 5 ปี ป.ป.ช. อาจจะต้องปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยมีหน่วยงานเกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบเรื่องภาษีโดยเฉพาะ โดย ป.ป.ช. อาจจะต้องเป็นพันธมิตรกับกรมสรรพากร นอกจากนี้ ยังเสนอประเด็นที่ สปช. เคยเสนอไว้ เช่น ศาลตรวจสอบคดีทุจริตควบรวมกับ ป.ป.ช. และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (ปปท.) แต่เรื่องนี้ยังไม่ได้ข้อสรุป ส่วนกรณีต้องการให้จัดตั้งศาลคดีทุจริตคอร์รัปชันนั้น ได้มีการสอบถาม ปัญหาหลังจากได้ตรวจสอบกับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พบว่า ที่ผ่านมามีคดี ที่ไปสู่ศาล และการพิพากษายังมีน้อย ส่วนที่ ป.ป.ช. ต้องการมีอำนาจหลายส่วน เช่น เรื่องการของบประมาณ ยังคงมีการพูดคุย และยังไม่ได้ข้อสรุป อย่างไรก็ตามคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) จะรวบรวมข้อมูล และกลั่นกรองเพื่อหาแนวทางที่สอดคล้องกับความคิดในการร่างรัฐธรรมนูญ โดยเน้นสั้น กระชับ และเกิด การตีความน้อยที่สุด

สรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

จากข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ต่อคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) นั้น เพื่อเป็นการรับฟังความคิดเห็นของปัญหา อุปสรรคของการทำงานที่ผ่านมาและ ในปัจจุบันว่า องค์กรยังขาดเครื่องมืออะไรที่จะทำให้ประสิทธิภาพของ ป.ป.ช. เองบรรลุผลในการปราบปราม การทุจริต รวมทั้งสอดคล้องกับกรอบการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ต้องการให้ประเทศไทยลดปัญหาการทุจริต ให้หมดไป ท้ายที่สุด คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ซึ่งกำลังพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จะมีมติให้ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ตาม แต่เราจะทำอย่างไรให้บุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่และ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ในการตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล และการใช้จ่าย งบประมาณแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชน และประเทศชาติเป็นสำคัญ เพราะไม่ว่าจะขับเคลื่อนประเทศไปในทิศทางใด หากไม่สามารถทำให้ผู้ใช้อำนาจรัฐ

อยู่ในกรอบกฎหมาย และมีคุณธรรมจริยธรรมได้ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมือง ข้าราชการ
ไม่ว่าองค์กรภาครัฐหรือเอกชน ย่อมไม่อาจแก้ไขให้ประสบความสำเร็จและลดลงได้

บรรณานุกรม

- คดียุทธศาสตร์ 5 ปี จับ 'ทุจริต' เล็งเพิ่มอำนาจ 'ปปช.' บิ๊กตู่ชิงหนีโยน รมว.คลัง เซ็นบื้อค่าเสียหายจํานำข้าว (16 ตุลาคม 2558). **เดลินิวส์** **กรอบบ่าย**. น. 1(ขวา), 8, 12. สืบค้นจาก ฐานข้อมูล IQNewsClip
- ตั้งแล้ว 21 อรหันต์ "มีชัย" ปธ. พัดจัดสั่งลุยทันทีเผยวาง "5 กรอบ" เป็นแนวทางเครือข่ายทักษิณติด 200 สปท. อดีต กมธ. - สปช. ตบเท้าเพียบ. (7 ตุลาคม 2558). **ไทยรัฐ** **กรอบบ่าย**. น. 1(กลาง), 6, 11 – 15. สืบค้นจาก ฐานข้อมูล IQNewsClip
- ปปช. อ่อนเป็นยักษ์ไร้กระบอง! 'กรธ.' จัดให้ สอบภาชีย้อนหลัง 5 ปี สกัดนักการเมืองทุจริต รธน. ฉลุยแล้ว 6 มาตรา. (16 ตุลาคม 2558). **มติชน** **กรอบบ่าย**. น. 1(ซ้าย), 13, 14. สืบค้นจาก ฐานข้อมูล IQNewsClip
- "มีชัย" แย้ม รธน. มี 2 – 3 ทางเลือกไม่สร้างองค์ครฯ เพิ่ม "ทินพันธุ์" คิว ปธ. สปท." (10 ตุลาคม 2558). **ไทยรัฐ** **กรอบบ่าย**. น. 1(ล่างขวา), 10, 12, 13, 15. สืบค้นจาก ฐานข้อมูล IQNewsClip
- "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2558" (15 กรกฎาคม 2558). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132 ตอนที่ 64 ก, น. 4 - 5.

